

April 2024

Zaterdag 13 april 2024

Mijn liefste is op 4 april om half twee 's nachts overleden, terwijl ik haar hoofd in mijn handen had. Ik was om kwart over een door een verpleegster gewekt die zei dat Henriëtte stervende was. Ze lag er vredig bij en is in haar slaap in alle rust de dood in gegleden. Met haar hoofd in mijn handen heeft ze afscheid genomen van het leven. Geruisloos, ongemerkt. Ik merkte zelfs niet dat ze gestopt was met ademen. Ik dacht dat ik haar halsslagader nog voelde kloppen, maar het was mijn eigen hartslag. De verpleegster zei dat Henriëtte echt overleden was.

De lijkschouwer kwam rond 04.00 uur. Daarna zijn de verpleegsters haar gaan wassen en afleggen. De kleding had ze zelf uitgezocht: de grijze 'ziekenruil' met sjaaltje en een zwarte broek. Wat was ze mager en uitgeteerd. Geen fractie meer van dat heerlijke lichaam van haar.

Ik ben blij dat ik de mails bewaard heb, die ik naar Koen in de VS gestuurd had toen zijn moeder in het hospice lag. Het geeft een duidelijk beeld van de laatste dagen.

27 maart 2024

Mams is vanochtend met de ziekenauto naar het hospice gebracht. Er waren wel wat traantjes bij het vaarwel zeggen van het huis. We zijn blij dat we de beslissing hebben genomen. Ze ligt op een heel mooie kamer met uitzicht op de tuin. De medische zorg is optimaal en ook de verzorging is goud waard. Ook als partner word je verwend. Ik kan er blijven slapen. Kortom, ze is in goede handen.

Vanavond wordt geprobeerd mams in een diepe slaap te brengen. Haar lichaam is het aan het opgeven, maar haar geest is nog sterk.

Nietsvermoedend ben ik die middag nog even naar huis gegaan. Toen ik Henriëtte gedag zei, vroeg ze: "Laat mij nog eens in die mooie ogen kijken." Daarbij keek zij mij aan met ogen vol liefde en warmte, met een diepte, die niet te beschrijven is. Nooit heb ik haar zo diep in de ogen kunnen kijken. Haar ogen straalden als diamanten. Henriëtte had eindelijk rust gevonden voor haar sterke geest. Ze straalde geluk uit en diepe liefde. Ze zei: "Zorg je dat je op tijd terug bent met je lieve ogen en vergeet niet dat ik altijd veel, heel veel van je gehouden heb."

Henriëtte had zich overgegeven aan het onvermijdelijke einde. Ze zei nog: "Ik ben klaar met dit leven." Ze glimlachte zo lief naar me.

Donderdag 18 april 2024

Het is vandaag één week geleden dat we afscheid van Henriëtte hebben genomen. Het was een prachtig vaarwel, waar ze trots op zou zijn geweest en waarvan ze genoten zou hebben.

Henriëtte heeft zich weinig met haar afscheid bemoeid. Ze heeft in februari even kennis gemaakt met de vrouw, die de crematie zou begeleiden. Henriëtte heeft haar levensloop nog bekeken en goedgekeurd. Ik had haar de kaart nog willen laten zien, maar daar is uiteindelijk niets van terecht gekomen. Wel hadden we samen de foto uitgezocht. Ook had ze gezegd dat ze de tekst zou willen horen, die ik bij de crematie zou uitspreken. Ook daar is niets van gekomen. Wel hadden we de muziek vastgelegd, die ze wilde laten horen.

Hoewel Henriëtte genoten had van alle bloemen die zij de afgelopen twee jaar ontvangen had (bijna iedere dag wel een vers boeket), wilde ze op het afscheid zelf geen bloemen, maar een donatie. Eerst dacht ze aan het kankerfonds, maar op het laatste moment is het veranderd in het hospice. Wel werd iedereen ge-

vraagde een witte bloem mee te nemen. Ik had zelf een bloemstuk van achtenzeventig rozen op de kist laten leggen, voor ieder jaar van haar bestaan één roos. Voortzetting van de traditie om voor haar verjaardag rozen te geven.

De mensen kwamen binnen op de tonen van de rustige pianomuziek van Satie. De kist werd, behalve door de rode rozen, geheel bedekt met witte bloemen. Henriëtte wordt herdacht door haar zoon Koen, haar zus Elly en door mij.

Ik eindig met: “Henriëtte was mijn levenspartner. Zij was een diamant met veel facetten. Die diamant schitterde in de setting van onze liefde. Wij kennen elkaar meer dan zestig jaar, waarvan zesenvijftig jaar onder één dak. De vonk van liefde, die op 3 oktober 1963 oversloeg, heeft een intense liefde voortgebracht die duurde tot 4 april 2024.

Als zeventienjarige meisje schreef ze mij, toen we het hadden over wat we van het leven verwachtten: “Ik weet het niet, maar ik wil in ieder geval geen burgerlijk doorsnee leven leiden.” Die wens is uitgekomen. We hebben samen een fantastisch leven gehad, met diepte- en hoogtepunten, maar het was in ieder geval geen doorsnee. Ik ben dankbaar voor het heerlijke en liefdevolle leven dat we samen gehad hebben. Henriëtte, liefste, ik zal ons missen.”

Het afscheid werd afgesloten met ‘Je ne regrette rien’. Henriëtte had vaak gezegd: “Ik vind het niet erg om dood te gaan. Ik heb een schitterend leven gehad.” Haar wens was dan ook het afscheid af te sluiten met ‘Je ne regrette rien’, gezongen door Liesbeth List.

Familie en vrienden namen afscheid van Henriëtte door langs haar kist te lopen. Op het eind zijn wij (Koen, Tjeerd, Sonja, Menno, Keano en Lucia, Senna en ik) nog even rond de kist gaan staan om afscheid van mijn liefste te nemen.